

Simon Bergbom

Praktikant i Washington, D.C., Centerpartiets internationella akademi

Några tankar om valdeltagande i USA

Valdeltagandet i USA har ända sedan 1970-talet legat inom en 8,5-procentig intervall. Från precis under 50% när Bill Clinton blev president, till som högst runt 58% när Barack Obama vann valet år 2008. Jämför man valdeltagandet i det senaste amerikanska valet (57%) med andra OECD-länder hamnar USA på en inte särskilt imponerande 28:e plats, bara fem OECD-länder har sämre valdeltagande.¹ I jämförelse med valdeltagandet till andra amerikanska val är 57% dock nästan imponerande. Tittar vi exempelvis på 2016-års primärval, då intresset för både den demokratiska och den republikanska nomineringen var stort, finner vi ett genomsnittligt valdeltagande på bara 28%.² Så varför röstar inte fler amerikaner?

Anledningarna till detta är givetvis många, men två orsaker som jag personligen tror spelar ganska stor roll handlar om rent praktiska aspekter relaterat till att rösta. Det är helt enkelt för komplicerat att rösta och det hålls alldeles för många val i USA.

I jämförelse med Sverige där man får sin valsedel hemskickad, har flera veckor på sig att förtidsrösta, och aldrig har särskilt långt till närmsta vallokal, är kontrasterna enorma. I USA hålls de allra flesta val på vardagar mellan kl. 07 och kl. 19 och vallokaler är ofta ojämnt utspridda, vilket gör att köerna kan vara mycket långa på vissa platser. I alla amerikanska delstater måste man också registrera sig för att få rätt att rösta. I vissa delstater är detta en relativt enkel process medan det, i framförallt republikanska delstater, kan vara betydligt mer komplicerat. Ofta krävs det att man måste registrera sig minst 30 dagar innan själva valet hålls och man måste också kunna visa upp ett godkänt ID-kort. Att visa upp ett ID-kort kan låta simpelt, men många framförallt fattigare amerikaner har inga ID-kort och de har inte heller råd att lägga pengar på att införskaffa ett sådant. Med detta i åtanke är det därför inte helt konstigt att bara 64% av de röstberättigade amerikanerna har registrerat sig för att rösta.

---

¹ <https://www.idea.int/data-tools/regional-entity-view/OECD/40>

² <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/06/10/turnout-was-high-in-the-2016-primary-season-but-just-short-of-2008-record/>

Detta kan dock inte vara hela förklaringen till varför det genomsnittliga valdeltagandet bara var 28% i 2016-års primärval. En ytterligare aspekt som jag tror är ganska viktigt är det höga antalet val som hålls i USA. Under ett presidentvalsår kan man exempelvis behöva rösta fyra gånger.

Bor man till exempel i South Carolina röstar man först i primärvalet den **29 februari** för att nominera sitt partis presidentkandidat. Några månader senare ska man sedan välja sitt lokala partis kongresskandidat, vilket sker den **12 juni**. Om ingen av de tävlande kandidaterna i detta val får mer än 50% av rösterna, vilket sällan händer, hålls en "run-off" den **26 juni** där de två kandidater med flest röster möts. Den kandidat som går vinnande ur den röstningen får sedan ställa upp i årets sista val, den **3 november** då man även väljer president. **Inom loppet av lite mer än åtta månader, har man i detta fall alltså behövt rösta fyra gånger, eller varannan månad.**

Personligen är jag övertygad om att en valreform där man införde automatisk väljarregistrering och konsoliderade antalet valdagar, skulle få stora positiva effekter på det amerikanska valdeltagandet. Det politiska stödet för några sådana reformer är dock svagt. En av få amerikanska politiker som verkligen har kampanjat för en reform av valsystemet är Bernie Sanders. Under sin presidentkampanj föreslog han både automatisk väljarregistrering och att valdagen görs till en nationell helgdag. Joe Biden har dock inte uttryckt stöd för något av dessa förslag, utan har snarare hållit en väldigt låg profil inom dessa frågor. Med tanke på att republikanerna samtidigt är emot alla förslag som gör det enklare att rösta, är det alltså inte troligt att vi kommer att få se någon reform av det amerikanska valsystemet inom någon snar framtid.